

> Retouradres Postbus 93118 2509 AC Den Haag

VERZENDING TEvens PER E-MAIL

**Centrale Commissie
Dierproeven**

Postbus 93118
2509 AC Den Haag
www.centralecommissiedierproe
ven.nl

T 0800-7890789 (gratis)
E ccd-juridisch@rvo.nl

Onze referentie
W21-03

Bijlagen
1

Briefkenmerk
CCD-2022-072

Datum 28 april 2022
Betreft Besluit W21-03

Geachte ,

In een brief die wij per e-mail ontvingen op 5 mei 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) bij de Centrale Commissie Dierproeven (hierna: CCD) gevraagd om:

*alle stukken die betrekking hebben op de volgende informatie:
alle volledige projectaanvragen (dat wil zeggen inclusief de bijlagen over de dierproeven, het advies van de Dierexperimentencommissies (hierna: DEC), de beslissing van de CCD, alle communicatie tussen de aanvrager en de CCD en eventuele retrospectieve beoordelingen) uit het jaar 2018 en 2019 die betrekking hebben op proeven betreffende:*

1. *huidsensitisatie;*
2. *huidirritatie;*
3. *oogirritatie/-corrosie;*
4. *fototoxiciteit.*

Na correspondentie met u over de reikwijdte van het Wob-verzoek is met u afgestemd dat uw Wob-verzoek als volgt wordt geherformuleerd:

*U verzoekt om een aantal specifieke aanvragen in de categorie 'Wettelijk voorgeschreven veiligheidsonderzoek of routinematige productie', voor de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018. U verzoekt om de volgende documenten:
De volledige projectaanvragen, inclusief:*

- o alle bijlagen dierproeven;*
- o het advies van de DEC;*
- o de beschikking van de CCD;*
- o alle communicatie tussen de CCD en de aanvrager;*
- o eventuele retrospectieve beoordelingen; hieronder vallen de beoordelingen achteraf en de terugkoppeling aan de DEC.*

U wilt enkel inhoudelijke berichten/documenten en correspondentie inzien. Documenten zoals ontvangstbevestigingen en dergelijke zijn derhalve niet meegenomen in het Wob-verzoek.

In deze brief vindt u een overzicht van de gevolgde procedure en het besluit op het verzoek. Onder het kopje 'overwegingen' vindt u een toelichting op de inhoudelijke afwegingen over de openbaarmaking.

1. Besluit

De CCD besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. De motivering over de wel en niet te openbaren delen van de documenten staat onder het kopje 'Overwegingen' in dit besluit. In de inventarislijst die als bijlage bij deze brief is gevoegd, leest u wat dit besluit voor ieder afzonderlijk document betekent. Onder het kopje 'wijze van openbaarmaking' leest u wanneer de documenten openbaar worden gemaakt.

2. Procedure

- Op 11 mei 2021 hebben wij per e-mail de ontvangst van uw verzoek bevestigd.
- Op 11 juni 2021 is aan u een lijst met aanvraagnummers gestuurd. Uit deze eerste zoekslag is gebleken dat de door de CCD gevonden aanvraagdossiers niet de projectaanvragen zijn waarnaar u op zoek bent. Verder contact met de juristen van de CCD over de reikwijdte van het Wob-verzoek heeft geleid tot herformulering van het Wob-verzoek.
- Per e-mail van 23 juni 2021 is afgesproken dat u alle aanvragen in de categorie 'Wettelijk voorgeschreven veiligheidsonderzoek of routinematige productie', voor de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018 wilt inzien.
- Op 16 juli 2021 heeft u een lijst met Niet-technische-samenvattingen (hierna: NTS) ontvangen en is aan u gevraagd om aan te geven welke bij deze NTS behorende aanvraagdossiers u wilt inzien.
- Op 24 juli 2021 heeft u aangegeven welke aanvraagdossiers u wilt inzien.
- Bij e-mail van 3 januari 2022 heeft u -naar aanleiding van een vraag van de CCD hierover- aangegeven dat u enkel geïnteresseerd bent in inhoudelijke berichten/documenten en correspondentie. Documenten zoals ontvangstbevestigingen en dergelijke zijn derhalve niet meegenomen in het Wob-verzoek.
- Op 4 januari 2022 en 10 januari 2022 heeft de CCD aan de betrokken vergunninghouders en dierexperimentencommissies (hierna: DEC) laten weten dat zij hun zienswijzen kunnen geven.
- Na het verzoek om een zienswijze heeft de CCD van betrokkenen zienswijzen ontvangen in de periode van 11 januari 2022 tot en met 31 januari 2022. De verschillende zienswijzen zijn tijdig ingediend.
- Op onder meer 3 september 2021, 1 oktober 2021, 30 december 2021, en op 22 februari 2022 heeft de CCD u per e-mail of telefonisch op de hoogte gesteld van de voortgang van de behandeling van het Wob-verzoek.

3. Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob.

4. Inventarisatie documenten

De volgende vergunningaanvragen vallen binnen de reikwijdte van uw verzoek:

- NTS2016602 (hierna: Dossier 1)
- NTS2016602-3 (hierna: Dossier 2)
- NTS2016533 (hierna: Dossier 3)
- NTS2016533-1 (hierna: Dossier 4)
- NTS2016533-2 (hierna: Dossier 5)
- NTS [REDACTED] (hierna: Dossier 6)
- NTS [REDACTED] (hierna: Dossier 7)

In Wob-procedure W21-02 zijn enkele documenten van dossier 4 en dossier 7 al deels openbaar gemaakt. U wilt echter de gehele projectaanvraag inzien van voornoemde dossiers. De gehele projectaanvraag bevat aanzienlijk meer documenten dan gevraagd in Wob-procedure W21-02. Mede om een compleet beeld van de betreffende projectaanvragen te kunnen geven, worden alle documenten van de gehele projectaanvraag in onderhavige Wob-procedure beoordeeld en wordt het gehele dossier weergegeven in het besluit.

5. Zienswijze

Bij de openbaarmaking van de door u gevraagde informatie zijn zes derde-belanghebbenden betrokken. De derde-belanghebbenden worden hierna ook wel aangeduid als betrokkenen. Dit zijn vergunninghouders voor dierproeven en DEC's. Zij hebben de kans gekregen om hun zienswijzen te geven over de openbaarmaking van de documenten. De ingediende zienswijzen heeft de CCD betrokken bij de beoordeling van uw verzoek tot openbaarmaking. De zienswijzen zijn ontvangen in de periode van 11 januari 2022 tot en met 31 januari 2022.

Indien een zienswijze niet is gevolgd, is dat in dit besluit aangegeven en gemotiveerd. In veel gevallen konden de zienswijzen worden gevolgd. Kort na ontvangst van de zienswijze is beoordeeld of de zienswijze gevolgd kon worden of niet. In het laatste geval is contact opgenomen met de betreffende derde-belanghebbende en gemotiveerd aangegeven dat die zienswijze niet kon worden gevolgd. Dit heeft in meerdere situaties geleid tot een aangepaste zienswijze die in dit besluit wel kon worden gevolgd. Indien de zienswijze van een betrokkene niet is gevolgd is dat nadrukkelijk aangegeven.

In dossier 5, 6 en 7 wordt op de volgende onderdelen afgeweken van de zienswijze:

1. In dossier 5 vraagt de DEC in de zienswijze om informatie die herleidbaar is tot personen, onleesbaar te maken op grond van artikel 10, eerste lid, onder d, van de Wob. Deze uitzonderingsgrond is bedoeld voor bijzondere persoonsgegevens. Omdat de betreffende informatie niet uit bijzondere persoonsgegevens bestaat, heeft de CCD deze uitzonderingsgrond niet overgenomen. De CCD heeft de informatie wel onleesbaar gemaakt op grond van het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob. Dat belang weegt vanwege het risico van dierenrechtenactivisme zwaarder dan het belang van openbaarmaking.
2. Voor sommige gegevens die herleidbaar zijn tot de vergunninghouder vraagt de vergunninghouder om ze onleesbaar te maken op grond van artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob, omdat het bedrijfs- en

fabricagegegevens zouden zijn. Het gaat onder meer om het KVK-nummer, het NVWA-deelnemernummer en vertrouwelijke informatie van klanten. Op grond van de wet en de jurisprudentie zijn dit geen bedrijfs- en fabricagegegevens, omdat ze niets zeggen over de technische bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de kring van afnemers en leveranciers. De CCD heeft de zienswijze daarom op dit punt niet overgenomen. De gegevens zijn vanwege de herleidbaarheid tot de vergunninghouder of vertrouwelijke informatie van klanten wel onleesbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob.

3. De vergunninghouder heeft in dossier 6 en 7 gevraagd om een term onleesbaar te maken die iets zegt over het stappenplan van het projectvoorstel. Volgens de vergunninghouder kan er een vertekend beeld ontstaan bij bijvoorbeeld de toezichthouder omdat het stappenplan niet van A tot Z doorlopen hoeft te worden en de in het projectvoorstel gebruikte term anders suggereert.

De CCD heeft de term niet onleesbaar gemaakt om de volgende reden. Als er een beroep wordt gedaan op artikel 10, aanhef, tweede lid, onder g, van de Wob, met als argument dat er een onvolledig en vertekend beeld zou kunnen ontstaan als gevolg van openbaarmaking van bepaalde informatie, wordt dit blijkens de rechtspraak niet snel aanvaard. De CCD is van oordeel dat door openbaarmaking van de genoemde informatie op zichzelf geen onvolledig en daardoor vertekend beeld ontstaat waardoor de vergunninghouder op zodanige manier benadeeld wordt dat openbaarmaking zich hiertegen verzet. De vergunninghouder kan immers indien nodig een extra toelichting geven hoe de term geïnterpreteerd dient te worden. De CCD is daarnaast van oordeel dat de wijze waarop de vergunninghouder uitvoering geeft aan deze term in lijn is met de afgegeven vergunning. Daarom is de CCD van oordeel dat openbaarmaking van de term niet tot onevenredige benadeling zal leiden.

4. De betrokkenen in dossier 6 en 7 vragen in hun zienswijze ook om begrippen als een 'universiteit in Nederland' en een 'plaats in Nederland', onleesbaar te maken. Deze termen zijn echter niet herleidbaar tot de vergunninghouder of tot een (rechts)persoon. De CCD heeft deze termen daarom niet geredigeerd.
5. In dossier 6, waarin sprake is van een beoordeling achteraf, is door de vergunninghouder verzocht om de kolom met aantallen in de documenten 35, 36 en 38 onleesbaar te maken. Volgens de vergunninghouder kunnen de aantallen verkeerd geïnterpreteerd worden omdat bepaalde informatie ontbreekt, waardoor er verkeerde berekeningen en conclusies getrokken kunnen worden. De vergunninghouder vreest voor onevenredige benadeling door: (i) negatieve publicaties gebaseerd op onvolledige informatie en (ii) demonstraties of andere activiteiten van dierenactivisten. Uit de literatuur blijkt dat er een beroep kan worden gedaan op artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob als een betrokkene van mening is dat er een vertekend beeld kan ontstaan door verkeerde interpretatie van informatie door bijvoorbeeld ontbrekende gegevens. Zoals reeds vermeld wordt een beroep hierop niet snel aanvaard. De

uitleg waarom er een vertekend beeld zou kunnen ontstaan, kan door de CCD niet gevolgd worden. Anders dan de betrokkene stelt, betreft kolom 5 immers het type wettelijk vereist onderzoek (NVWA registratie kolom 5) en niet het aantal proefdieren waaraan de aangegeven ongeriefscore is toegekend. Omdat de CCD de redenering waarom de vergunninghouder onevenredig benadeeld kan worden niet kan volgen, worden de aantallen niet geredigeerd.

6. In dossier 7 verzoekt de DEC om in document 13 gegevens betreffende intellectual property (IP) van de vergunninghouder onleesbaar te maken. Aangezien de vergunninghouder zelf niet om de voorgestelde lakkingen heeft verzocht, heeft de CCD de lakkingen niet overgenomen.

6. Overwegingen

In artikel 3, vijfde lid, van de Wob, staat dat een verzoek om informatie 'wordt ingewilligd met inachtneming van hetgeen is bepaald in de artikelen 10 en 11 van de Wob'. Hierna licht de CCD eerst in algemene zin toe welke kaders de Wob geeft voor openbaarmaking. Vervolgens bespreekt de CCD één voor één de uitzonderingsgronden uit de artikelen 10 van de Wob die in dit geval beoordeeld moeten worden. Dat zijn de uitzonderingsgronden waarop sommige betrokkenen in hun zienswijzen een beroep doen, en de uitzonderingsgronden waarvan de CCD het – los van de zienswijzen – belangrijk vindt om ze te bespreken, om daarmee inzicht te geven in de beoordeling van uw verzoek.

Algemeen over de Wob

Het uitgangspunt van de Wob is dat informatie van de overheid openbaar is, tenzij uit de beoordeling van één van de uitzonderingsgronden van de Wob blijkt dat (een deel van) die informatie niet geschikt is voor openbaarmaking. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Dat recht op openbaarmaking is voor iedereen hetzelfde. Uw bedoelingen en uw belangen spelen daarom geen rol bij de beoordeling van uw verzoek. De CCD maakt alleen een afweging tussen het algemene belang van openbaarmaking van de gevraagde informatie en de belangen die worden genoemd in de uitzonderingsgronden van de Wob.

Openbaarmaking betekent dat de documenten toegankelijk worden voor iedereen. Het is niet mogelijk om de stukken alleen voor u openbaar te maken. Als de CCD stukken aan u verstrekt, dan kan ook ieder ander die stukken inzien. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen plaats.

6A. Vertrouwelijke bedrijfs- en fabricagegegevens

In artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob, staat dat bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld, niet openbaar worden gemaakt.

De toepassing van deze grond moet voldoen aan de strenge voorwaarden die hiervoor gelden.

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Raad van State) (bijvoorbeeld de uitspraak van

28 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2555, rechtsoverweging (hierna: r.o.) 5.1, tweede alinea) dient artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob naar zijn aard restrictief te worden uitgelegd. Van bedrijfs- en fabricagegegevens is slechts sprake, indien en voor zover uit die gegevens wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van de producten of de kring van afnemers en leveranciers. Ook gegevens die uitsluitend de financiële bedrijfsvoering betreffen, kunnen onder omstandigheden als bedrijfsgegevens worden aangemerkt. Daarbij zal de actualiteit van de gegevens moeten worden betrokken. Voor de vraag of informatie vertrouwelijk is medegedeeld is voldoende dat de gegevens zijn verstrekt in een contact dat een onderneming redelijkerwijs als vertrouwelijk mocht beschouwen.

De CCD verwijst in dit kader naar de uitspraak van de Afdeling van 23 december 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:3976). In deze uitspraak zijn de namen van leveranciers aangemerkt als bedrijfsgegevens. Details over de onderzoeksopzet kunnen eveneens worden aangemerkt als bedrijfsgegevens. De CCD verwijst in dit kader naar de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland van 16 oktober 2015 (ECLI:NL:RBNNE:2015:4811).

In onderdeel 6D motiveert de CCD op welke aanvraag deze weigeringsgrond van toepassing is.

6B. Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

In artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob, staat dat informatie niet openbaar wordt gemaakt als het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

Betrokkenen doen in hun zienswijzen een beroep op deze uitzonderingsgrond. Dit omvat alle gegevens die herleidbaar zijn tot natuurlijke personen, waaronder ook e-mailadressen, telefoonnummers, functies, afdelingen en werktijden van deze personen vallen. De betrokkenen zijn zonder uitzondering van mening dat het belang van openbaarmaking van deze informatie niet opweegt tegen het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer vanwege het risico dat de betrokken personen lopen om doelwit te worden van dierenrechtenextremisme.

De CCD is het eens met de zienswijzen van de betrokkenen. Deze zienswijze is namelijk in lijn met wat in de wetsgeschiedenis en de jurisprudentie is bepaald over de toepassing van deze uitzonderingsgrond als het gaat om informatie over dierproeven.

In de memorie van toelichting bij de Wob staat namelijk op pagina 14:

Bij de afhandeling van Wob-verzoeken moet gewezen worden op de kwetsbare positie van personen die betrokken zijn bij het verrichten van dierproeven. Zij oefenen een maatschappelijke taak uit en lopen het risico slachtoffer te worden van activisme. Ingevolge artikel 10, tweede lid, onderdeel e, van de Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Hierbij moet bedacht worden dat door openbaarmaking van bepaalde gegevens die niet direct de persoonlijke levenssfeer raken,

uiteindelijk achterhaald kan worden welke personen betrokken zijn bij het verrichten van dierproeven. Hierbij kan worden gedacht aan openbaarmaking van een locatie waar dierproeven worden verricht of het transport van dieren van en naar de inrichting. Bij de afweging van het belang van openbaarmaking en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, zou het laatste zwaar moeten wegen.

De jurisprudentie over openbaarmaking van dierproefinformatie sluit hierop aan, zoals bijvoorbeeld te zien is in de uitspraak van de Raad van State van 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:440. In r.o. 5.1 en 5.2 van deze uitspraak bepaalt de Raad van State dat het niet toelaatbaar is dat informatie openbaar wordt gemaakt waaruit kan worden afgeleid welke personen bij een dierproef zijn betrokken. Ditzelfde oordeel gaf de Raad van State onder meer ook in de uitspraak van 5 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:952, r.o. 14.1, en in de uitspraak van 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1498, r.o. 2.2. Deze jurisprudentielijn komt ook terug in een aantal recentere uitspraken van rechtbanken, zoals de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 3 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:1956, r.o. 9.5 en 9.6, en de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 28 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3561, r.o. 6.3 en 6.4.

In deze uitspraken, en ook in een aantal andere uitspraken van de Raad van State over openbaarmaking van dierproefinformatie, is de vrees voor dierenrechtenextremisme een zwaarwegend element in de afweging tussen openbaarmaking en weigering. Deze vrees voor dierenrechtenextremisme is in het algemeen gerechtvaardigd, en hoeft door een vergunninghouder niet concreet te worden aangetoond. Dat kan ook niet, omdat recente acties van dierenrechtenextremisme – zoals de brandstichting in de eendenslachterij in Ermelo of de bezetting van een slachterij in Apeldoorn – hebben bewezen dat acties van dierenrechtenextremisten in het geheim worden voorbereid en vervolgens vanuit het niets plaatsvinden. In beide gevallen hadden de betrokken bedrijven deze acties immers niet zien aankomen. Het dierenrechtenextremisme is daarmee ongrijpbaar en onvoorspelbaar.

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (hierna: NCTV) publiceert vier maal per jaar een trendrapportage *Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland* (hierna: DTN), waarin de voornaamste dreigingsontwikkelingen op hoofdlijnen worden geschetst. Deze rapportage is gebaseerd op informatie van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de politie, open bronneninformatie, informatie van buitenlandse partners en analyses van ambassadepersoneel en geeft daarmee een waarheidsgetrouw beeld van de dreigingsontwikkelingen in Nederland.

Wanneer men de publicaties van het DTN van afgelopen tien jaren bekijkt, is te zien dat er een golfbeweging is met betrekking tot de mate van acties van dierenrechtenactivisten. In het recentste DTN (nummer 56 van 21 april 2022) is opgenomen dat de Nederlandse dierenrechtenbeweging zich overwegend activistisch uit. Daarbij noemt de NCTV voorbeelden – zoals de bezetting van gebouwen en stallen – die voor de CCD al een reden zijn om aan te nemen dat de dreiging van dierenrechtenactivisme nog altijd reëel is. De NCTV schrijft dat het onzeker is of deze situatie in de komende jaren stabiel blijft, omdat groeiende onvrede over de overheid tot gevolg kan hebben dat het aantal extremistische

acties stijgt. Deze vermelding in het DTN is in de ogen van de CCD een duidelijk signaal van de actuele dreiging van dierenrechtenactivisme.

De CCD vindt om deze redenen dat het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer in dit geval zwaar weegt.

Dit zwaarwegende belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan alleen leiden tot het weigeren van de openbaarmaking van de betrokken gegevens als het zwaarder weegt dan het – eveneens zwaarwegende – belang van openbaarmaking. De CCD is van oordeel dat daarvan in deze situatie sprake is. Dat komt in de eerste plaats doordat de veiligheid van personen op het spel staat, en in de tweede plaats doordat de informatie over de dierproeven voor het grootste en belangrijkste deel wél openbaar kan worden als alle gegevens die naar personen verwijzen onleesbaar worden gemaakt.

Deze afweging geldt ook voor namen van ambtenaren en namen van werknemers van de DEC die in de stukken voorkomen, en voor het telefoonnummer van de secretaris en de voorzitter van de DEC. De naam van de algemeen secretaris van de CCD is wél leesbaar in de stukken, omdat hij vanwege zijn functie in de openbaarheid treedt.

De voorgaande alinea's betekenen dat de volgende gegevens worden uitgezonderd van openbaarmaking omdat het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer:

- De naam, handtekening en functie van de portefeuillehouder van de vergunninghouder;
- De namen, functieomschrijving, adresgegevens, onderzoeksgroepen, telefoonnummers en e-mailadressen van onderzoekers en andere medewerkers van de vergunninghouders en DEC's;
- Namen van medewerkers en functies van medewerkers van de IvD;
- Namen, telefoonnummers en e-mailadressen van ambtenaren en CCD-medewerkers.

6C. Voorkómen van onevenredige bevoordeling of benadeling

In artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob, staat dat informatie niet openbaar wordt gemaakt als het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het voorkómen van onevenredige benadeling van natuurlijke personen of rechtspersonen die betrokken zijn bij de onderwerpen waar de documenten over gaan.

Betrokkenen zijn van mening dat de CCD op grond van dit artikellid de openbaarmaking van een gedeelte van de informatie moet weigeren. Er wordt een beroep op deze uitzonderingsgrond gedaan in het kader van bedrijfsgevoelige informatie. Ook wordt er een beroep op gedaan voor zover het gaat om informatie die tot de betrokkenen en andere organisaties waarmee de betrokkenen samenwerken herleidbaar is en tot onevenredige benadeling leidt. De betrokkenen willen openbaarmaking van deze herleidbare informatie voorkomen vanwege de vrees voor dierenrechtenactivisme.

De CCD is het eens met de betrokkenen omdat de zienswijzen in lijn zijn met de relevante wetgeving en jurisprudentie.

Uit vaste en eerder aangehaalde jurisprudentie wordt duidelijk dat de vrees voor dierenrechtenextremisme bij de afweging tussen het belang van openbaarmaking en het belang van het voorkómen van onevenredige benadeling een doorslaggevende rol speelt. Bij de weigeringsgrond *bescherming van de persoonlijke levenssfeer* in dit besluit heeft de CCD uitgelegd wat deze vrees voor dierenrechtenextremisme inhoudt. Die uitleg is ook bij deze uitzonderingsgrond van toepassing.

In het belang van de leesbaarheid van dit besluit gaat de CCD hieronder eerst in op de weigering van concurrentiegevoelige informatie, en daarna op de weigering van herleidbare informatie.

Concurrentiegevoelige informatie

De betrokkenen verbonden aan de dossiers 6 en 7 zijn van mening dat in het projectvoorstel en de bijlagen concurrentiegevoelige/bedrijfsgevoelige informatie staat die haar onevenredig kan benadelen.

De CCD kan concurrentiegevoelige informatie onleesbaar maken als het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking.

In de betrokken passages staan termen die bepaalde onderzoeksstrategieën en -methoden weergeven. Voor de vergunninghouder is het belangrijk dat de gehanteerde onderzoeksstrategieën en -methoden niet openbaar worden. Als de CCD deze informatie nu openbaar maakt, kunnen concurrenten deze onderzoeksstrategieën en -methoden voor hun eigen onderzoeken gebruiken. Concurrenten hebben dan informatie in handen om een eigen onderzoek te versnellen of te verbeteren zonder daarvoor de inspanningen te leveren die de vergunninghouder heeft moeten leveren om deze resultaten te bereiken.

Voor onderzoekers heeft dit tot gevolg dat zij zowel financiële- als imagoschade lopen, nu het in dit betreffende vakgebied draait om het als eerst naar buiten treden met vernieuwende onderzoeksresultaten. Voor de CCD staat daarmee vast dat openbaarmaking van de betreffende informatie de vergunninghouder onevenredig kan benadelen.

Het belang van de openbaarmaking van de betreffende passages schat de CCD minder zwaar in dan het belang van het voorkómen van onevenredige benadeling van de vergunninghouder, omdat de betreffende passages een kleine omvang hebben. De documenten blijven daardoor goed leesbaar ondanks dat de betreffende passages niet leesbaar zijn. Dat betekent dat de CCD openbaarmaking van de betreffende concurrentiegevoelige passages weigert om onevenredige benadeling van de vergunninghouder te voorkómen.

Herleidbare informatie

De betrokkenen hebben in hun zienswijzen gevraagd om de informatie die tot hen herleidbaar is, niet openbaar te maken. De achterliggende reden van dit verzoek is de vrees voor dierenrechtenextremisme.

Het gaat om specifieke (onderzoeks)gegevens, waaruit eenvoudig kan worden afgeleid waar het onderzoek plaatsvindt, welke vergunninghouder bij het onderzoek betrokken is, specifieke diersoorten die herleidbaar zijn naar de betrokkenen juist omdat deze diersoorten vaak als proefdieren worden gebruikt door de betrokkenen. In combinatie met andere wel openbaar gemaakte informatie zijn de documenten naar de vergunninghouder herleidbaar.

In de Europese Dierproevenrichtlijn – richtlijn 2010/63/EU – die de basis vormt voor de Wob staat in overweging 41 en in artikel 43, eerste lid, laatste alinea, dat de anonimiteit van vergunninghouders gewaarborgd moet worden bij de openbaarmaking van een niet-technische samenvatting (NTS). Als de CCD in Wob-procedures standaard deze anonimiteit zou opheffen, zou dit een sluiproute vormen om de werking van artikel 43 te omzeilen. Een richtlijnconforme interpretatie van de Wob moet er naar het oordeel van de CCD dan ook toe leiden dat een beroep van een vergunninghouder om anoniem te blijven, in beginsel aanvaard moet worden.

Verder blijkt ook uit de jurisprudentie van de Raad van State over openbaarmaking van dierproefinformatie dat gegevens die de identiteit van een vergunninghouder onthullen, vanwege de vrees voor dierenrechtenextremisme geweigerd mogen worden op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. De Raad van State refereert hier steevast aan in uitspraken over Wob-procedures over dierproefinformatie waarbij de vergunninghouder niet instemt met openbaarmaking van herleidbare informatie. Dit ziet u bijvoorbeeld in de uitspraak van 15 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:680, r.o. 13.5, de uitspraak van 5 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:952, r.o. 11.1, de uitspraak van 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1498, r.o. 3.2, de uitspraak van 14 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:492, r.o. 10.1, en de uitspraak van 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:440, r.o. 5.2. Ook de eerder genoemde recente uitspraken van de rechtbank Den Haag van 3 maart 2021 en van de rechtbank Amsterdam van 28 april 2021 sluiten aan bij deze jurisprudentielijn.

Uit deze uitspraken wordt duidelijk dat de vrees voor dierenrechtenextremisme bij de afweging tussen het belang van openbaarmaking en het belang van het voorkómen van onevenredige benadeling een doorslaggevende rol speelt. In de vorige paragraaf van dit besluit heeft de CCD uitgelegd wat deze vrees voor dierenrechtenextremisme inhoudt. Die uitleg is ook bij deze uitzonderingsgrond van toepassing.

In dit geval weegt het belang van het voorkómen van onevenredige benadeling voor de CCD zwaarder dan het belang van openbaarmaking voor zover het gaat om informatie die herleidbaar is tot de vergunninghouder, en daarmee ook zijn anonimiteit wegneemt. De onevenredige benadeling bestaat in dit geval uit het risico dat de vergunninghouder wordt geconfronteerd met acties van dierenrechtenextremisme, zoals vernieling en bedreiging. Bij deze belangenafweging is voor de CCD in de eerste plaats belangrijk dat dierenrechtenextremisme naar zijn aard onvoorspelbaar is. Dreigingen van dierenrechtenextremisme kunnen over het algemeen niet worden geconcretiseerd. Openbaarmaking van de identiteit van de vergunninghouder zou hem tegen zijn wil blootstellen aan dit reële risico. In de tweede plaats hecht de CCD veel belang aan de nadrukkelijke wens van de vergunninghouders om anoniem te blijven,

omdat uit het Europees recht volgt dat deze anonimiteit niet zomaar kan worden opgeheven. In de derde plaats kent de CCD gewicht toe aan de omstandigheid dat het grootste deel van de informatie over de dierproeven die in de documenten worden beschreven, wél openbaar gemaakt worden. Daarmee wordt het belang van openbaarmaking voor een belangrijk deel gediend, ondanks de weigering van de informatie die herleidbaar is tot personen of tot de vergunninghouder.

Handtekening Algemeen Secretaris CCD

Tot slot doet de CCD ook zelf een beroep op deze uitzonderingsgrond voor de handtekening van haar algemeen secretaris. Openbaarmaking van deze informatie kan namelijk leiden tot fraude. Hierbij is voor de CCD van belang dat de naam van de algemeen secretaris wél leesbaar is, zodat de mogelijkheid om de bestuursvoering door de CCD te controleren niet wordt belemmerd als de handtekening en het e-mailadres van de algemeen secretaris onleesbaar zijn.

De voorgaande alinea's betekenen dat de volgende gegevens worden uitgezonderd van openbaarmaking omdat het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen de onevenredige benadeling van anderen. Concreet betekent dat de volgende lakkingen:

- De namen van samenwerkende partners van vergunninghouders;
- Concurrentiegevoelige informatie in het projectvoorstel – termen die bepaalde onderzoeksstrategieën en -methoden weergeven;
- Het deelnemersnummer van de vergunninghouder;
- Naam, adresgegevens en vestigingsplaats en nevenvestigingen van de vergunninghouder;
- Telefoonnummer, faxnummer en website van de vergunninghouder;
- Rekeningnummer en tenaamstelling van de bankrekening van de vergunninghouder;
- KVK-nummer en btw-nummer vergunninghouder;
- Afdeling of specifieke omschrijving van een locatie van een vergunninghouder;
- Plaatsnaam van vergunninghouder opgenomen in e-mailcorrespondentie;
- De naam van de IvD van de vergunninghouder;
- Het e-mailadres van de IvD;
- Het e-mailadres van de DEC;
- De vestigingsplaats van de DEC;
- Afkorting naam vergunninghouder en DEC's;
- De handtekening van de algemeen secretaris van de CCD;
- Logo's en banners die herleidbaar zijn naar de vergunninghouder;
- Verwijzingen naar social media die herleidbaar zijn naar de vergunninghouder;
- Url waarin details (o.a. naam medewerker en afkorting vergunninghouder) staan die herleidbaar zijn naar de vergunninghouder;
- Het dossiernummer van een oud DEC-dossier (dossier 3 en 5);
- Disclaimer waarin de naam van de instelling en de DEC wordt vermeld (dossier 3);
- Wachtwoord dat herleidbaar is naar vergunninghouder door de gebruikte lettercombinatie (dossier 5);
- Een expert werkzaam bij een andere DEC ingeschakeld door de DEC van dossier 1 (document 22).

6D. Beoordeling per vergunning

Onder de 'Overwegingen' in dit besluit is per weigeringsgrond ingegaan op de algemene overwegingen die de CCD maakt en wat dit betekent voor het al dan niet openbaar maken van (delen van) de betreffende vergunningen. In aanvulling hierop leest u hieronder de specifieke overwegingen per vergunning.

Voor het overzicht is in bijgevoegde inventarislijsten met een kruisje aangegeven of het document geheel wordt geopenbaard, gedeeltelijk wordt geopenbaard of volledig wordt geweigerd. In kolommen is per document eveneens met een kruisje aangegeven welke wettelijke weigeringsgrond van toepassing is op de niet te openbaren informatie.

1. dossier 1 en dossier 2

De door u opgevraagde dossiers bestaan uit de originele aanvraag en een wijzigingsaanvraag. In deze documenten zijn gedeelten onleesbaar gemaakt. Het gaat om de gegevens die zijn benoemd onder het kopje 6B (Bescherming van de persoonlijke levenssfeer) en 6C (Voorkómen van onevenredige bevoordeling of benadeling) van dit besluit.

2. dossier 3, dossier 4 en dossier 5

De door u opgevraagde dossiers bestaan uit de originele aanvraag en twee wijzigingsaanvragen. In deze documenten zijn gedeelten onleesbaar gemaakt. Het gaat in de eerste plaats om de gegevens die zijn benoemd onder het kopje 6B (Bescherming van de persoonlijke levenssfeer) en 6C (Voorkómen van onevenredige bevoordeling of benadeling) van dit besluit.

Voorts zijn de volgende gegevens onleesbaar gemaakt:

De benoeming van het type instelling en de social media tools. Deze informatie is onleesbaar gemaakt omdat deze informatie herleidbaar is tot de vergunninghouder. Een controle in een zoekprogramma bevestigde dit. Openbaarmaking van deze informatie zou het mogelijk maken om de vergunninghouder te identificeren. Daarom worden deze gegevens niet openbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. Vanwege het risico op dierenrechtenextremisme kan de vergunninghouder namelijk onevenredig benadeeld worden als zijn identiteit bekend wordt. Het belang van het voorkómen van onevenredige benadeling weegt daarom voor deze gegevens zwaarder dan het belang van openbaarmaking.

3. dossier 6 en dossier 7

Dit dossier bestaat uit de originele aanvraag en een wijzigingsaanvraag. In deze documenten zijn gedeelten onleesbaar gemaakt. Het gaat in de eerste plaats om de gegevens die zijn benoemd onder het kopje 6B (Bescherming van de persoonlijke levenssfeer) en 6C (Voorkómen van onevenredige bevoordeling of benadeling) van dit besluit.

Verder zijn in dit dossier de volgende gegevens gelakt:

Nb: als er verwezen wordt naar de documentnummers ziet dit op de documenten van dossier 6. De documenten van dossier 6 en 7 zijn veelal hetzelfde. De CCD heeft zich daarom beperkt tot het verwijzen naar de vindplaats van belangrijke lakkingen van dossier 6.

1. In documenten 2 en 4 zijn details weergegeven over de onderzoeksopzet en wordt beschreven hoe het werkproces is georganiseerd. Er is verzocht om specifieke begrippen en termen onleesbaar te maken omdat deze inzicht kunnen geven in de gehanteerde strategieën en onderzoeksmethoden. Deze informatie valt in de categorie *bedrijfs- en fabricagegegevens*. Dat betekent dat de CCD deze informatie op grond van artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob, niet openbaar maakt.
2. Ook wordt in dossier 6 verzocht om de kenmerknnummers van rapporten onleesbaar te maken. Aangezien uit de kenmerknnummers kan worden afgeleid wie de kring van afnemers van de vergunninghouder is, heeft de CCD deze gegevens onleesbaar gemaakt in de documenten 35, 36 en 38. Deze informatie valt ook in de categorie *bedrijfs- en fabricagegegevens*. Daarom heeft de CCD deze informatie op grond van artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob, niet openbaar maakt.
3. In dossier 6 wordt verzocht om informatie over de geteste stoffen onleesbaar te maken. Deze informatie is gekwalificeerd als vertrouwelijk en herleidbaar naar 'intellectuele eigendom' van de gebruikers van deze stoffen. De gebruikers worden onevenredig benadeeld als deze informatie openbaar wordt omdat dan bekend wordt met wat voor soort stoffen zij werken. De CCD heeft deze gegevens daarom onleesbaar gemaakt in de documenten 35, 36 en 38.
4. In dossier 6 zijn in de documenten 2, 29, 31 en 33 beschrijvingen van de achtergrond, de benoeming van het type instelling, de kernactiviteiten en bepaalde quotes van de vergunninghouder onleesbaar gemaakt. Het gehele projectnummer en de Nederlandse titel van de NTS zijn geredigeerd. Ook is de NTS niet toegevoegd. Deze informatie is in combinatie met de openbare NTS herleidbaar naar de vergunninghouder. Termen uit de geweigerde informatie zijn gecontroleerd in een zoekmachine en geven op internet een directe verwijzing naar de betrokkenen.
Ook is de naam van een marketingtool die tot de vergunninghouder leidt onleesbaar gemaakt. Een controle in een zoekprogramma bevestigde dit. Openbaarmaking van de beschrijving van deze informatie zou het mogelijk maken om de vergunninghouder te identificeren. Daarom worden deze gegevens niet openbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. Vanwege het risico op dierenrechtenextremisme kan de vergunninghouder namelijk onevenredig benadeeld worden als de identiteit bekend wordt. Het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling weegt daarom voor deze gegevens zwaarder dan het belang van openbaarmaking.
5. In dossier 6 is in de documenten 4, 6, 10, 11, 14, 15, 16 en 17 de gebruikte diersoort en informatie over de aangevraagde ontheffing onleesbaar gemaakt. Ook is in dit kader informatie over de leverancier van de vergunninghouder onleesbaar gemaakt. De vergunninghouder heeft aangegeven dat de informatie zoals die in het dossier is weergegeven niet correct is en daardoor verkeerd geïnterpreteerd kan worden. De vergunninghouder vreest voor acties van dierenrechtenactivisten als de informatie openbaar wordt gemaakt.

De CCD ziet ook in dat er een reëel risico op dierenrechtenactivisme is bij openbaarmaking van deze informatie en is daarom van oordeel dat het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen de onevenredige benadeling die dit met zich mee zou brengen. De CCD maakt naast bovengenoemde informatie ook de passages die herleidbaar zijn naar wetgeving én de wetgeving zelf onleesbaar. Als de stukken die herleidbaar zijn naar de wetgeving wel openbaar worden gemaakt, zou er immers informatie worden prijsgegeven over de aangevraagde ontheffing en de leverancier.

6. In document 15 heeft de vergunninghouder naar aanleiding van vragen van de DEC op gedetailleerde wijze beschreven hoe de door hem gebruikte checklist wordt geborgd, hoe de 3V's optimaal betrokken zijn in het studieplan en wie daarop toeziet. In de reactie van de vergunninghouder worden er termen gebruikt die bij openbaarmaking herleidbaar zijn naar het type instelling van de vergunninghouder. Openbaarmaking van de beschrijving van deze informatie zou het mogelijk maken om de vergunninghouder te identificeren. Daarom worden deze gegevens niet openbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob.

6E. Conclusie

In de voorgaande paragrafen zijn de uitzonderingsgronden uit de Wob besproken die de betrokkenen in hun zienswijze noemen én de uitzonderingsgronden waarvan de CCD los van de zienswijzen vindt dat ze van toepassing zijn.

Uit deze bespreking volgt dat een gedeelte van de informatie waar u om vraagt wordt uitgezonderd van openbaarmaking op grond van artikel 10, eerste lid onder c van de Wob omdat deze informatie in de categorie bedrijfs- en fabricagegegevens valt. Ook wordt een gedeelte van de informatie waar u om vraagt uitgezonderd van openbaarmaking op grond van de artikelen 10, tweede lid, onder e en g van de Wob, omdat het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of het belang van het voorkómen van onevenredige benadeling. In deze gevallen zijn 'schending van intellectuele eigendom' en vertrouwelijkheid, concurrentiegevoeligheid of de vrees voor dierenrechtenextremisme de reden om deze informatie niet openbaar te maken.

In de inventarislijst die u aantreft als bijlage bij dit besluit ziet u voor iedere uitzonderingsgrond in welke documenten deze is gebruikt. Dit komt overeen met de opsommingen van uitzonderingen in de voorgaande paragrafen.

7. Wet open overheid

Onderhavig Wob-verzoek is beoordeeld op grond van de wet openbaarheid bestuur. Op 1 mei 2022 treedt de Wet open overheid (hierna: Woo) in werking. Deze wet zal de Wob vervangen. De Woo kent geen overgangsrecht.

In de Woo staan andere uitzonderingsgronden dan in de Wob. Deze weigeringsgronden komen niet één op één overeen met de Wob.

Wij vinden het belangrijk dat dit besluit op uw Wob-verzoek ook alvast voldoet aan de nieuwe regels van de Woo. Daarom heeft de CCD in onderhavig besluit al geanticipeerd op de Woo.

In de tabel hieronder ziet u in de eerste kolom de uitzonderingsgronden uit de Wob die wij in dit besluit hebben toegepast. In de tweede kolom ziet u welke uitzonderingsgronden uit de Woo hiermee overeenkomen. Aan de hand van deze tabel kunt u voor alle lakkingen in de documenten nagaan welke uitzonderingsgrond uit de Woo van toepassing is.

Uitzonderingsgrond Wob	Overeenkomende uitzonderingsgrond Woo
Bedrijfs- en fabricagegegevens – artikel 10, eerste lid, onder c	Bedrijfs- en fabricagegegevens – artikel 5.1, eerste lid, onder c
De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer – artikel 10, tweede lid, onder e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer – artikel 5.1, tweede lid, onder e
Het voorkomen van onevenredige benadeling – artikel 10, tweede lid, onder g	In het geval van concurrentiegevoelige informatie: de bescherming van concurrentiegevoelige gegevens die geen bedrijfs- en fabricagegegevens zijn – artikel 5.1, tweede lid, onder f
	In het geval van de vrees voor dierenrechtenextremisme: de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage – artikel 5.1, tweede lid, onder h

8. Wijze van openbaarmaking

Het is mogelijk dat de betrokkenen, bezwaar hebben tegen de openbaarmaking van de informatie. Daarom vindt de feitelijke verstrekking van de documenten – conform artikel 6, vijfde lid, van de Wob – **niet eerder plaats dan drie weken na dagtekening van dit besluit**. Daarmee voldoen wij aan onze wettelijke plicht om documenten niet direct openbaar te maken als er derde-belanghebbenden zijn die mogelijk bezwaren hebben tegen openbaarmaking.

De betrokkenen kunnen proberen om openbaarmaking tegen te houden door binnen twee weken een bezwaarschrift bij de CCD in te dienen én door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om – bij wijze van voorlopige voorziening – dit besluit tot openbaarmaking te schorsen. Is dit niet binnen de termijn van de uitgestelde verstrekking (lees: twee weken) gedaan, dan gaat de CCD over tot openbaarmaking van de documenten. In deze context wijst de CCD tevens op de mogelijkheid van **anoniem procederen** bij de rechtbank. De CCD raadt aan om hiervan gebruik te maken bij de voorlopige voorziening. Indien een derde-belanghebbende niet anoniem procedeert, kan dit gevolgen hebben voor de honorering van zijn beroep op anonimiteit in de middels het Wob-verzoek opgevraagde documenten.

9. Bijlage

Bij dit besluit treft u een inventarislijst met daarop alle documenten die onder uw verzoek vallen. Op deze lijst kunt u ook voor iedere uitzonderingsgrond zien op welk document die uitzonderingsgrond van toepassing is.

10. Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief schriftelijk een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift kunt u sturen naar de Centrale Commissie Dierproeven, afdeling Juridische Zaken, postbus 93118, 2509 AC Den Haag. Bij het indienen van een bezwaarschrift vragen wij u in ieder geval – buiten de in de wet geregelde voorschriften – de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt en het onderwerp te vermelden. U vindt deze gegevens bovenaan deze brief.

Bezwaar schorst niet de werking van het besluit waar u het niet mee eens bent. Dat betekent dat het bestreden besluit wel in werking treedt en geldig is. U kunt tijdens deze procedure een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank. U moet dan wel kunnen aantonen dat er sprake is van een spoedeisend belang.

Voor de behandeling van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Op de webpagina

www.rechtspraak.nl/Organisatie/Rechtbanken/Pages/default.aspx kunt u zien onder welke rechtbank uw vestigingsplaats valt.

11. Tot slot

In deze brief is aan u uitgelegd wat de reden is voor deze beslissing en wat u kunt doen als u het niet eens bent met deze beslissing. Als u nog vragen hebt die niet over de inhoud van de beslissing gaan kunt u telefonisch contact met ons opnemen via 0800-7890789 (gratis). Wellicht vindt u het antwoord op uw vraag ook op onze website, www.centralecommissiedierproeven.nl.

Hoogachtend,

De Centrale Commissie Dierproeven,
Namens deze,

drs. F. Braunstahl
Algemeen Secretaris